

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 120.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
: : TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. : :

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, srijeda 14. travnja 1915.

BR. 67. (297.)

Nakon nemilosrdnog ljudskog klanja, ruska ofenziva na Karpatica na čitavome frontu sustala, pošto su sva njena naprezanja bila odbivena uz velike ruske gubitke.

Galicija, Karpati, Bukovina

BEČ, 12. travnja. Službeno se saopćuje danas u podne:

Općeniti položaj je nepromijenjen.

U ruskoj Poljskoj i zapadnoj Galiciji mjestimice topovska borba.

Na Karpatskom frontu u šumskom obrežju, osobite u odsječcima istočno od Usočkog klanca, više ruskih napadaja bilo je odbiveno uz velike neprijateljske gubitke. Ukupno je 830 ljudi bilo zarobljeno.

U jugoistočnoj Galiciji i u Bukovini pojedinačne žestoke topovske borbe.

BEČ, 13. travnja. Službeno se saopćuje:

Ruska ofenziva na Karpaticima, koja traje po prilici od 20. marča, na čitavome frontu sustala je.

Kada se je za Uskršnjih blagdana od protivnika jakim silama pokušana provala u dolinu Laborče i Ondave izjavila, pokušao je neprijatelj, da ponovno u obrežju s obde strane Usočkog klanca obde napred. I ovdje su zadnjih dana svi ruski napadaji bili suzbiveni uz velike gubitke po neprijatelja.

Inače je položaj nepromijenjen.

U Rusiji.

BERLIN, 12 travnja. Službeno se saopćuje:

Kod nasrtaja na Mariampol, u istočnoj pravcu, mi smo zarobili Rusima 9 častnika i 350 momaka, a 4 pušćana stroja zaplijenili.

BERLIN, 13. travnja. Službeno se saopćuje:

Na istoku je položaj nepromijenjen.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 12 travnja. Službeno se saopćuje:

U Argoni omanji francuski djelomični napadaji izjalovili su se.

Između Maase i Mosele u nedjelju je bilo primjereno mirno. Tek u večernjim satovima Francuzi se da-

doše na napadaj na položaj Combrésa. Nakon dvosatne borbe napadaj je bio odbiven.

U šumi Aille i u šumi Priester bilo je istočno ograničenih blizkih borba, u kojima smo mi odnijeli barjak.

Da odgovorimo na to, što su 5 ov. mј. neprijateljski aviatičari obasuli bombama otvoreni grad Mülheim, pri pri čemu su bile usmrćene tri ženske, Nancy, glavno mjesto istoimene tvrdjavnje grupe, bio je obasut lagumskim i požarnim bombama.

BERLIN, 13. travnja. Službeno se saopćuje:

Kod Berryaubau prodri su Francuzi noću u jedan naš jarak, ali su bili odmah potisnuti.

Neprijateljski aviatički napadaj istočno od Reimsa ponesrećio se.

Sjeveroistočno od Suippesa opet su na nas bacani naboji, koji razvijaju omamljujući piin.

Između Maase i Mosele Francuzi nastavljaju svoju djelatnost u napadajima, ali bez uspjeha.

Tri francuska napadaja kod Maziereya, više njihovih napadaja kod Marcheville, isto tako jedan francuski napadaj proti frontu Mazierey-Marcheville, bili su odbiveni uz teške gubitke po neprijatelja.

U šumi Priester bilo je danju i noću ljutih blizkih borba, pri čemu smo mi polagano dobili na zemljištu.

Južno od Hartmannswillerkopfa francuski napadaj bio je odbiven.

Zastoj ruske ofenzive na Karpaticima.

Kako nas službeno izvješće obavještuje, ruska ofenziva na čitavom frontu Karpatu zaustavila se, sustala je.

Od Uskrsa dolazijahu vijesti o sve grozotnijim borbama na Karpaticima, o nemilosrdnom izkorišćivanju ljudskog materijala sa strane Rusaa, o manjim ili većim uspjesima austrijskih i njemačkih četa. Novinski ratni kvartir dao je razumjeti, da su pojačanja ruska, dobivena od vojske koja došla ispod Przemysla, bila paralizirana pojačanjima koje austrijske čete dobivale od Njemačke. Malo po malo i bečka burza je počela pokazivati sve odlučniju tendenciju, to više što vijestima o uspjesima austrijskih i njemačkih četa na Karpaticima sljedila su ugodna izvješća berlinskog tržišta, koja, prema informacijama „Neue Freie Presse“, bijahu u svezi sa mi-

rovnim pokretom u Engleskoj i s izvješćima o amerikanskom posredovanju za mir. Na ovo povoljno razpoloženje bečkog i novčanog tržišta nisu bez sumnje ostale bez upliva ni vijesti o napuštanju, ili barem o neuspjehu i o odgođi, akcije proti Dardanelima.

Izvjeshće generalnog štaba ne upušta se u potankosti niti navodi razloge o zastoj ruske ofenzive; susljedna izvješća valjda će i na ovo dati odgovora.

* * *

Karpati su stara domovina Hrvata, prije nego se ovi preseliše na jug, na more, koju nam seobu predložuje Medovičeva slika „Dolazak Hrvata“, pa i danas ima tamo hrvatskih spomenika i hrvatskog žiteljstva.

Na Karpate vodi iz Galicije klanac Dukla. Ovaj je znamenit sa svoje historije, a zanimiv i stoga što nalazimo ondje slavensko, slovačko, pučanstvo i to od 15. vijeka, kada se tamo naselili Husiti.

Po smrti Albrehta, koji je bio kraljem Češke i kraljem Ugarske, izabrala je Ugarska za svoga kralja poljačkog kralja Vladislava, dočim je Češka priznala Ladislava Posthumusa. Ugri su silili udovu češkog kralja Albrehta, da podje za poljačkog kralja Veaslava, a kad ona toga nije htjela, došlo je između Češke i Ugarske do razdora.

Česki vojvoda Giskra poveo je husitsku vojsku proti pristašama poljačkog kralja u Ugarskoj te ubrzo osvojio cijelu gornju Ugarsku. Kralj Vladislav je u boju s Turcima bio pri Varni poražen i ubiven, a na to je Ugarska priznala češkog kralja Ladislava za svoga.

Giskra, za pobjedu, dobio je grofoviju Šaroš u Ugarskoj. U Makovic je imao svoj grad. Duklu je pak utvrdio, te je branila Ugarsku proti Poljskoj. Slaveni su još i prije stanovali u onim mjestima, a Giskra je naselio još mnogo Husita na cijelom ozemlju između Dukle i Učkola. Dukla je vidjela velike bojeve. Ferenc Rakoczy organizirao je ondje revoluciju; g. 1849. ruska armada pod zapovjedništvom generala Paskievica došla je kroz Duklu Austriji u pomoć te pri Vilagošu porazila magjarsku revolucionarnu armadu.

Slavensko pučanstvo, koje žive od Dukle do Učkola, odlikuje se posebnim narodnim značajkama. Dok zapadno i sjeverozapadno od te pokrajine stanujuć Slovaci ne znadu da se osobito brane od magjarizacije, to Slovaci od Dukle do Učkola znadu čak među njima nastanjene Magjare i Nijemce poslateniti.

Ovaj dio slovačke zemlje ima 679 sela i 387.000 stanovnika. Uz Slovačke ima ondje i 40.000 Rusina.

BORBA ZA MACEDONIJU.

Dopisnik parižkog „Temps“-a u Nišu javlja, da je glavni cilj bugarskog upada u Srbiju razorenje željezničke sveze između Soluna i Skoplja. Bugarskim četama uspjelo je oštetiti željeznički most preko Vardara i proizročiti prekidanje željezničke sveze. U posljednje vrijeme obavlja se vrlo živ prevoz ratnog materijala i živeža iz Soluna u Srbiju, tako je prekidanje prometa na željezničkom mostu bilo za srbsku vojsku vrlo osjetljivo. Srbski poslanik u Sofiji htio je prosvjedovati kod bugarskog ministra predsjednika, ali ga nije našao, te je ostavio pismenu poruku. Ratni ministar je izjavio, da mu nije ništa poznato o bugarskom napadaju na Srbiju. Naprotiv je čuo o nemirima u Srbiji tako da je velik dio srbskog pograničnog pučanstva utekao na bugarsko područje.

Iz Sofije se javlja: Brat ministra rata Fičev, general Fičeva i mnogobrojni zastupnici sabornja prirredit će u zajednici s vodećim bugarskim narodnim odborom pučke skupštine u Sofiji i u većim gradovima zemlje, kako bi sklonili vladu na oslobodjenje u Macedonije. Posvuda će se pozvati narod, da sada, gdje se pruža prilika za to, doprinese tomu, da se izvojuje pobjeda narodnim bugarskim aspiracijama.

Bugarskom su pokretu za oslobodjenje Macedonije u prilog ozbiljne vijesti, što bez prestanka stižu iz različitih mjesta o progonima tamošnjih Bugara. Dnevno se osudjuju na smrt, bacaju u tamnice mužkarci i žene. Pod zapovjedništvom majora Voja Popovića prolaze srbske komitadžijske čete kotarom Kočane i teroriziraju bugarsko pučanstvo. Prilike u Macedoniji postaju sve ozbiljnije.

KRONIKA.

„Novoe Vremja“ javlja, da je kod sastanka nordijskih krajeva u Melmø sklopljen defenzivni savez između Danske, Švedske i Norveške. Prema njemu obvezale su se Norveška i Danska, da će podpirati Švedsku, ako ju napadne Rusija. Švedska i Norveška pak obvezuju se doći u pomoć Danskoj kod napadaja sa strane Njemačke. Švedska i Danska podpirat će Norvešku, ako bi Rusija htjela anektirati norveško područje.

Rimska „Tribuna“ javlja iz Kaira: Ekspedicioni vojni zbor proti Dardanelima iskrcao se pod zapovjedništvom generala Damadea u Aleksandriji. Ništa se ne kazuje kuda će ove čete. Drži se, da će ovaj ekspedicioni zbor ovdje čekati povoljniji čas, kada bi se imao iskrcati na Dardanelima.

Petrogradska „Rječ“, pišući o dardanelskom pitanju, veli: Rusija se ne može nikako izjaviti, da bi pristala na neutraliziranje Dardanela, kao što su to predložile engleske i francuske novine. Za Rusiju je od prijete nužde, da Carigrad dobije u potpunosti i neograničeni posjed. Rusija bi mogla ondi Carigrad da proglašiti slobodnom lukom, te dopustiti i ostale trgovinske olakšice, osobito za Rumunjsku. U ostalom Rusija ne može na ni jedan način da se odreče isključivoga posjeda Carigrada.

Venezelos je zamolio kralja pismeno za demanti vladine izjave, da kralj nije dijelio namjeru Venezelosu da se odstupi Kavaja. Kralj je predao pismo ministru predsjedniku, a na to je ministarsko vijeće stvorilo odgovor Venezelosu, da vlada, kako se kaže, ostaje kod svoje ranije izjave. Pošto je primio odgovor, rekao je Venezelos, da je prisiljen, da se konačno povuče od svakog učestvovanja u politici.

Rimska „Tribuna“ javlja iz Valone: U Albaniji pripravljaju velike događaje. Čuje se, da je između El Bassana i Tirane sabrano 40.000 albanskih ustaša, koji kane osvojiti Drač, a onda krenuti protiv srpske granice.

„Standard“ javlja iz Petrograda: Turška je vojska poduzela u Kavkazu novu, dosta jaku ofenzivu protiv desnog ruskog krila u blizini malog luke Khopa. Bojevi još traju.

Turinska „Štampa objelodanjuje razgovor s odličnim državnikom, koji je izjavio, da je njegovo mnijenje, da rat neće trajati do zime. Francuska ne može dugo izdržati do jer ne bi imala novac, nego jer nema dovoljnih četa. Bez sumnje je, da će Engleska nastaviti rat, oglašujući vijesti Njemačke, te će nastojati produžiti rat, ali ovaj način ratovanja umorit će ustrijpivost njezinih saveznika. Državnim ne vjeruje, da je moguće probiti Dardane, te očekuje velik odlučan udar ovog ljeta, tako te bi konac ove godine imao donieti mir.

U uvodnom članku „Idea Nazionale“ piše, da trojni sporazum neće nikada skupiti brojčanu nadmoć, da oslabi Njemačku i Austro-Ugarsku.

Petrogradski listovi javljaju iz Tokia: Parlament je sazvan za 18. svibnja. Rok, koji je stavljen Kini za prihvatanje japanskih zahtjeva, produljen je do 30. travnja.

O priljepčivim bolestima.

III. Kolera.

Kolera je nagla i vrlo priljepljiva bolest. Prouzročitelji kolere su kole-rine klice-bacili. Imamo dvije vrste kolere, tako zvanu našu ili evropsku i azijsku kolera. Naša kolera po svojim znakovima slična je azijskoj, ali rijetko bolesnik od nje nastrada, dok azijska kolera nemilosrdno tamma ljudske živote. Leglo azijske kolere je Indija u Aziji. Za to se i zove ova bolest azijska ili indijska kolera. Iz Indije prenosi se prometom, osobito parobrodima, po gotovo za vrijeme rata četama, koje iz tih krajeva stižu u Evropu.

Kolerinih klica nalazi se u vodi i na površini zemlje, a najmanje u zraku. Kolerinih klica nalazi se najviše u izmetinama bolesnika, manje na rublju i haljinama kao i na ostalim predmetima, što se nalaze u sobi bolesnika. Ovih klica može biti na mlijeku, voću i povrću.

Dolazi li zdrav čovjek s ovim klicama u dodir, bilo to hranom ili stvarima, što su ožučene kolerinim bacilima, oboljeće vrlo lako od kolere.

Kolerine klice dospjevaju hranom u crijeva, u koliko ih ne uništije želučana kiselina. U crijevima proizvode ove klice upalu, koja je skopčana sa prečestim i neutaživim proljevima.

Prema tomu je kolera bolest crijeva, kao što je i trbušni oganj.

Nakon dva do pet dana, kako su dospjeli bacili azijske kolere u crijeva, pojavljuju se znakovi bolesti. Od važnosti su ovi: Skoro neprekidno bljuvanje, prečesti proljevi, koji imaju izgled surutke ili vode, u kojoj se kuha pirinač. U izmetinama nalazi se često i krvi. Uslijed bljuvanja i prečestih proljeva naglo nastaje sveopća nemogućnost tijela, te vrlo slabo djelovanje srca.

U početku bolesti raste toplina tijela, a pri tom bolesnik osjeća groznicu. Koža mu je stoga hladna, boja je njezina plavosmedja, osobito lica, usnice i prsti su modri, oči i obrazi upali, nos ušijšen, uši prozirne, glas je promukao, hrapav i vrlo slab.

Bolesnik nema nikakove volje za jelo, a ako bi što i založio, odmah to obično povraća. Uz to pati od silne neutažive žedje, dok mokraću pušta rijetko ili skoro nikako, jer je proljevima i bljuvanjem izgubio previše tekućine iz tijela.

U trbuhu, poglavito pak u želucu pati bolesnik od grčeva. Isto tako osjeća bolesnik jake grčeve u ručnim i nožnim mišićima, osobito u listovima nogu.

Ovo sve, a osobito tjeskoba oko srca, silno uzrokuje bolesnika. On napokon ostaje nehaljan za sve, što se oko njega zbiva. Ovo napeto stanje traje od četiri do 36 sati. U ovom razdoblju nastupa smrt kod 25 do 50 po sto bolesnika. Ne umre li bolesnik za ovo vrijeme, počinju pomalo prestajati proljevi i bljuvanje. Srce počinje jače raditi, koža dobiva po malo svoju običnu boju i toplinu, bubreni izljev mokraću u većoj mjeri, u kojoj se često nalazi krvi. Za tri do četiri nedjelje, ne nastanu li u bolesti zapletaji ili komplikacije, bolesnik opseve održavi. Povrati li se bolest, to često potlegne bolesnik smrti uslijed slabosti srca ili uslijed drugih zapletaja bolesti, koji su posve slični znakovima ognja. Preboli li bolesnik i ove zapletaje bolesti, to treba nekoliko tjedana dok se oporavi.

Osim ovih naprasnih slučajeva kolere ima i takovih, gdje kolera savsvoim lako prolazi, gdje osim nezatne upale crijeva i proljeva i nema drugih znakova bolesti. Ovi su slučajevi za daljnje širenje bolesti još opasniji nego li teški slučajevi kolere.

Lako oboljeli često ne miruju, već idu za svojim poslom pa tako svojim izmetinama zaraze bolest.

Iz ovog proizlazi, da je kolera uopće izim kuge skoro najteža i najopasnija nagla priljepljiva bolest. Njezin je pomor strašan, kad i kad 75 postotaka od svake stotine, pogotovo, gdje se loše zdravstvene prilike i gdje se narod ne čuva zaraze.

IV. Srdobolja ili dysenterija.

Srdobolja je priljepljiva bolest. Tu bolest prouzrokuju klice i bacili kao i neka najniža bića životinjskog carstva. Dospiju li otrovne klice ili ova bića u crijeva, prouzrokuju upalu istih.

Srdobolja počinje s jakim bolovima i grčevima u trbuhu. Bolest je u početku skopčana s groznicom, a pri tom raste toplina tijela. Jake bolove u trbuhu prate česti proljevi. Oni su obično vodenasti i žitki, pomiješani sa sluzi, a često i sa krvlju. Iza svakog proljeva osjeća bolesnik jake grčeve u crijevima. Bolesnik pati od silne žedje, nema nikakove volje za jelo, vrlo je jako uzrujan, te ne može nigdje naći mira. Bolest traje u blagim slučajevima 10 do 14 dana, a u težim 3 do 4 tjedna. Teški slučajevi često su uzrok smrti i to s razloga tog, što je otrov bacila bio odviše jak, te tim mogao razoriti

organizam bolesnika. Srdobolja je dakle poput trbušnog ognja i kolere u prvom redu bolest crijeva, a zatim ostalog organizma bolesnika.

Klice srdobolje izlučuju se najviše u izmetinama bolesnika. Dospiju li ove klice u vodu, na zelenje, voće, mlijeko kao i one predmete, koje čovjek upotrebljava za prehranu, može se vrlo lako zaraziti ovom bolešću.

Ovo bi bili glavni znakovi opisanih bolesti.

Gospodarstvo.

Povoljan financijski položaj.

Poslije uskrasnih praznika vlada u privatnom burzovnom prometu u Beču i Budimpešti čvrsta tendencija, koja se ima smatrati posljedicom jakog pouzdanja u uspješnu borbu na Karpatima. Pitalo se je najviše za dionice banaka i industrijskih poduzeća, koja su iskazala povoljnu bilancu za prošlu godinu. Poskočile su i rente, pa ratni zajam. Devize i valute opet su pojeftinile.

Slično je bilo ovih dana u Berlinu, gdje su ratni zajmovi i 3% -ni drž. zajam predpostavljani svim drugim efektima.

Snižen kamatnjak.

Austro-ugarska banka snizila je svoj kamatnjak od 5 1/2 na 5%.

Financijska snaga Njemačke.

Za drugi njemački ratni zajam supskribirano je, kako je poznato, 9060 milijuna maraka. Zanimivi su podaci o supskribentima. U svemu je učestvovalo pri zajmu 2.691.060 supskribenata, od kojih je 1.694.350 supskribiralo po 100—1000 maraka s ukupnim iznosom od 929 milijuna, njih 911.223 po 1001—10.000 maraka s ukupnim iznosom od 3144 milijuna maraka i napokon njih 85.478 po 10.001—1 milijuna maraka s ukupnim iznosom od 4987 milijuna maraka. Supskribirano je: kod bankovnih za 6157 milijuna, kod štedionica 1977 milijuna, te kod pošte, osiguravajućih društava i kreditnih udruza 926 milijuna maraka.

Zlato i papir.

Njemačka državna banka ima zlata za 2.300 milijuna maraka, a papirnatog novca za 4.900 milijuna. Francuska državna banka ima zlatnog novca za 3.300 milijuna maraka, a papirnatog za 8.200 milijuna. Ruska državna banka ima 3.200 milijuna maraka, a papirnatog novca za 6.700 milijuna. Zlatno pokrivanje prema tome imaju Nijemci za 47%, Francuzi za 41%, a Rusi za 50%. U Engleskoj pak imaju više zlata nego papira.

Zapljeva vune.

Njemačka vojna zapovjedništva saopćuju odredbu glasom koje se sav prihodi strižbe ovaca god. 1914.—1915. bez razlike, da li se još nalazi u posjedu ovčara ili na drugim mjestima ili dapače još na samim ovacima, zatim vuna, koja otpada u kožarnama, u potpunom opsegu zapljenjuje u svrhe vojne uprave i daljnja prodaja zabranjuje.

Ruske note.

Jedan ruski list javlja, da će uslijed slabog uspjeha dosadašnjih zajmova ruska drž. banka biti ovlaštena na daljnju emisiju nota u iznosu od jedne milijarde. Sada cirkuira ruskih banknota za 3180 milijuna, a zlatna zalih banka iznosi 1706 milijuna. U svemu će banka po tom biti ovlaštena, da stavi u promet notu za 4206 milijuna rubalja, dok njena zlatna zalih ostaje nepromijenjena, te će pokrivenost iznositi 40%

Između Austrije i Rusije.

Za telegrama iz Austrije u Rusiju, koji se odpremaju preko Ugarske i Rumunjske, povišena je taksa na 38 fil. po riječi, a uz to se plaća za svaku brojavku temeljna pristojba od 60 filira.

Domaće vijesti.

Prof. J. Virgil Perić, narodni zastupnik na carevinskom vijeću, odlični prvak naše stranke, dne 16. ov. mj. stupa u osmo desetljeće života. Veliki put, posut kamejem i trnjem, a uspješna, blagovorna! Pričač može o tome Imotska Krajina, koja je u njemu uvijek imala radna i požrtvorna predstavnika; pa čitava naša Dalmacija i čitav hrvatski narod, koji je u preč. Periću vaza imao neustrašiva, unna i dosljedna

zatočnika; znanost i lijepa knjiga, koje u njemu imaju vješta saradnika, ponajpče Hrv. Starinarsko društvo u Kninu, kojemu je preč. Perić pobornik i mecen.

Jedan pogled na zadnjih dvanaest godina našeg potičkog života, od doba novog kurza, preko riječke rezolucije do novijih i najnovijih smrtnih skokova, jedan taj pogled, pa da vidimo, kako iznad svih tih nesuvislih i žalostnih pojava odskoče lik preč. Perića sa dosljednosti, ozbiljnosti, rada i ljubavi.

Uzdržao Svevišnji poštovanog starinu od skrajnih granica ljudskoga vijeka, kao živi primjer mladima u radu za Boga i za Hrvatsku!

Preminuo je u Banovini dr. Gustav Gaj, odvjetnik i jedan od prvih pobornika spiritističke nauke. Neko doba bio je i zastupnikom na hrv. saboru.

Grad i okolica.

Promjene u vojnom zapovjedništvu.

Podpukovnik gosp. Freischlag pl. Freischlag odlaži ostavljajući ugodnu uspomenu u našem građanstvu. Njegovo je nastojanje uvijek išlo za tim, da između vojničva i građanstva bude što srdajčniji odnošaji, te je i općinska uprava nalazila kod njega na spremnost i susretljivost.

Na mjesto vojnog zapovjednika već je pripisao pukovnik gosp. Giličić, iz Like, naše gore list. Novog zapovjednika predtiku najljepši glasovi s odličnih svojstava.

Privremeno grobište. Politička je vlast, ima tome duže vremena, bila odredila, da se oba grobišta, i katoličko i grčko-istočno, zbog prenapučenosti i trošnosti, imaju zatvoriti. Nastupivše ratne prilike nisu dozvolile, da se pitanje novog groblja privede kraju. Da se ipak bar nešto postojega grobišta raztere, a ujedno i s opreznosti radi eventualnih kužnih bolesti, općina je odlučila jedan dio već za novo groblje određeno zemljišta odrediti za pokop vojnika, zatim preminulih u pokrajinskoj bolnici te uopće svih onih koji bi, i u samom građanstvu, umirali od kužnih bolesti. Zemljište za to određeno bit će blagoslovljeno, a počēt će na njemu ukapanje na prvi maja.

Odjeci demonstracije protiv talijanskim biciklistima. Svojedobno je više mladih naših sugrađana bilo osuđeno od suda radi demonstracija protiv biciklistima talijanskog kluba „Libertas“. Protiv osudi bila je uložena ništovna žalba.

Vrhu žalbe ništovnosti optuženika Ivana Babeca i Frane Bakašuna, djaka, osuđenih po § 412. na globu od 30, odnosno 15 K, Vrhovni Sudbeni i Kasacioni Dvor u Beču ukinuo je osudu te naredio, da se provede nova rasprava i da se preslušaju svjedoci od optuženika predloženi.

Nova rasprava obdržavala se pred Okružnim Sudom dne 6. ov. mj., te su Babec i Bakašun bili riješeni, buduće se sud nije mogao uvjeriti o njihovoj krivini.

Prinosi „Ubožkom Domu“. U počast pok. Ante Cosoio gg. Justo Dellagiovanua K 1, Stjepan Subotić K 2. U počast pok. Josipa Lukanovića gg. Andrija Tešija K 2, Dimitrije Triva K 4. Uprava svevršno zahvaljuje svima dobročiniteljima!

Radi loše svjedočbe — izlet iz Česke u Šibenik. Filip Josilav Tomlin, od 15 gg., iz Smichova; Josip Holecček Josipov, od 13 gg., iz Kradlovice; prvi učenik četvrtog, drugi trećeg razreda realke u Pribaumu u Češkoj, dobili su na koncu posljedica lošu svjedočbu te, nezajući kako da žalost drugčije zatome, dadoše se na zabavni izlet. Pobjeogoše od kuće na 31. ožujka, te onda željeznicom, od Pribauma na Trst, pa iz Trsta na Rijeku, a onda parobrodnom iz Rijeke u Split, te željeznicom u Šibenik, a sve sa samih 30 K koje sobom ponijeli. U naš grad stigli su dne 10. ov. mj. Cijelo putovanje — kako kažu — obavili su bez ikakvih isprava. Redarstvo ih je odpravilo natrag u zavičaj.

Za čistoću grada. Naročita mještovita komisija, sastavljena od predstavnika vojničke vlasti, poglavarstva i obćine, obilaziće svake druge subote grad, da se uvjeri o njegovoj čistoći. Svaka nečist bit će strogo kažnjena.

TEŽACI POZORI! Imam u zalihni ovcu količinu svježeg sjemena djeteline. Cijena umjerena. Preporučam se PIO TERZANOVIĆ, trgovac - Šibenik.

PREDPLAČUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA

ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE :- RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU :-

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJVE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE. :- :-

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno vjerislogkog zavoda Kraljevine Dalmacije plativu su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata protiv gubitka na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekuci računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predumovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjersube.

Pretnici (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincama može držati svakovrsne vrijednosti.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje uvjete, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40° Kalijevom soli ili kaitom
15-16° Kalciumcianamidom
16-21° Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvorka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpachaovac, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :- Šibenik.

(brojajavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

KNJIGOVEŽNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU :-

u. z. s. o. j. (Dr. AN DULIBIĆ I DRUG.)

UVEZUJE DUGOTRAJ O I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: ROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-

:- :- DAJUĆE ADNJE. :- :-

CIENE UMJERENE. - IZRADBA BRZA

:- :- I SOLIDNA. :- :-